

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה וחרבות ברזל – מסלול ארצי

ערר 1129-24
(ערר קורונה)

לפני כבוד חברי הוועדה:
ליאת קציר-מרגלית, עו"ד - יו"ר
ברוך ברוכי, רו"ח - חבר

העוררת: דייר תוצרת הארץ 6 בע"מ, מס' 515812071
ע"י ב"כ מר מיכאל חלין

נ ג ד

המשיבה: רשות המסים
באמצעות היחידה לטיפול במענק השתתפות בהוצאות קבועות
רחוב בן גוריון 38 רמת גן
מייל: corona.ararim@taxes.gov.il

החלטה

1. העוררת היא חברה בקבוצת חברות WeWork המפעילה ומעניקה שירותי משרד שוטפים ושירותים נלווים בקומפלקסים המיועדים לפעילות זו.
2. ביום 12.4.2021 הגישה העוררת, באמצעות מנכ"ל החברה מר יעקב זינגר, בקשה למענק הוצאות קבועות בסך 500,000 ₪ לפי חוק התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה), התש"ף-2020 (להלן – "החוק"), עבור תקופת הזכאות נובמבר-דצמבר 2020. לעוררת שולמה מקדמה בסך 300,000 ₪.
3. ביום 13.10.2021 דחתה המשיבה את בקשת העוררת למענק בנימוק הבא:
"הכנסות משכירות מתקבלות על בסיס קבוע ומעוגנות בהתקשרות חוזית. הסיכון כי השוכר לא ישלם את דמי השכירות הוא סיכון מסיכוני העסק. על אף הירידה בהכנסות השכירות, הסכם השכירות תקף ועומדות לרשות המשכיר תרופות בדין לקיום החוזה ולקבלת דמי השכירות מהשוכר.
נציין בנוסף, כי תכלית החוק הינה השתתפות בהוצאות הקבועות של העסק, בין היתר, על מנת לאפשר לשוכר לשלם את דמי השכירות."
4. כשנתיים וחצי לאחר מכן, ביום 4.3.2024, הגישה העוררת השגה על החלטת הדחיה. ביום 3.4.2024 ניתנה החלטת המשיבה בהשגה, לפיה ההשגה נדחתה על הסף בשל האיחור בהגשתה.
5. כנגד החלטה זו הוגש הערר שבפנינו.

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

השתלשלות העניינים וטענות הצדדים

6. העוררת טענה כי הודעת הדחיה נשלחה בחודש אוקטובר 2021 בדוא"ל לעובד החברה אורן יפלא, אולם עוד קודם לכן בחודש יוני 2021, עקב קשיים עסקיים הנובעים מפגיעת מגיפת הקורונה בפעילות החברה, הופסקה העסקת העובדים בחברה, לרבות אורן יפלא, ופעילות החברה הועברה לקבוצת אמפא בתמורה שלילית. למעשה העוררת מצויה בשלבי סגירה לקראת פירוקה החל מחודש יוני 2021 ועד היום. נטען כי גם הודעת החוב ע"ס 300,000 ₪ נשלחה בחודש יוני 2023 לכתובת הדוא"ל של אורן יפלא, אלא שכאמור עבודתו הסתיימה כבר בחודש יוני 2021.
7. בחודש מאי 2021 מינתה קבוצת WeWork את משרד רו"ח פאהן קנה ושות' לטפל בעוררת וביתר החברות בקבוצה עד לסגירתן. ביום 26.8.2021 הגיש משרד פאהן קנה ושות' בקשה לרישום ייצוג נוסף של העוררת ברשות המיסים, באמצעות טופס 5א/2279. המייצגים מטעם משרד פאהן קנה לא טיפלו בעוררת קודם לחודש מאי 2021 ולא הכירו או טיפלו בבקשות שהגישה למענקי הקורונה.
8. רק בחודש דצמבר 2023, בבואם של מייצגי העוררת לסגור את תיקי המס של החברה, נתגלה להם באמצעות מערכת השע"מ כי לעוררת קיים חוב חדש בשל מענק קורונה בסך 300,000 ₪. בעקבות גילוי החוב, ביום 20.12.2023 פנה מייצג העוררת, רו"ח מיכאל חלון, למשיבה. בפנייתו הסביר מייצג העוררת כי העוררת הפסיקה פעילותה בחודש מאי 2021 בשל פגיעת מגפת הקורונה וציין כי לא התקבלה הודעה מוקדמת לגבי החוב ולכן לא היתה בידם ההזדמנות להגיש השגה. מייצג העוררת פנה פעם נוספת למשיבה ביום 28.12.2023, ובעקבות כך קיבל לראשונה ביום 16.1.2024 את מכתב ההחלטה בדבר דחיית בקשת המענק ואת הודעת החוב. בהמשך לכך הוגשה השגת העוררת ביום 4.3.2024 אשר נדחתה על הסף, כאמור לעיל.
9. העוררת צירפה אסמכתאות (לרבות העתקי הפניות האמורות לרשות המיסים) וכן צורף תצהיר מאת רו"ח שי עברון (מייצג העוררת), לאימות העובדות המפורטות בערר. בנוסף פירטה העוררת נימוקים לגופה של המחלוקת וצירפה את ההשגה שהוגשה.
10. המשיבה טוענת כי יש לדחות את הערר על הסף, שכן מדובר באיחור משמעותי וחריג בכל קנה מידה ואין כל טענה שתוכל להצדיקו. לטענתה, עצם העובדה כי העתקי החלטות המשיבה צורפו על ידי העוררת לערר מעידה כי העוררת קיבלה את ההחלטות בדוא"ל, שכן החלטות אלו נשלחות בדוא"ל בלבד ולא ניתן לצפות בהן באזור האישי של המשיבה. לטענת המשיבה העוררת המשיכה לקיים פעילות רגילה במהלך שנת 2021 ודיווחה למע"מ על הכנסות בשנה זו בסך למעלה מ- 20 מיליון ₪. בנוסף, סגירת תיקה של העוררת במע"מ בוצעה רק בחודש מרץ 2024. המשיבה הדגישה כי בעת הגשת בקשה לקבלת מענק נדרש

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

מגיש הבקשה לאשר קבלת הודעות מהמשיבה באמצעות הודעת טקסט ודוא"ל. בהמשך לכך הציגה המשיבה העתק מיומן הפעילות בתיקה של העוררת ובו תיעוד כי ביום 13.10.2021 נשלח מכתב דחיה באמצעות הדוא"ל לעוררת. בנוסף צורפה תעודת עובד ציבור מאת מר ניר ידיד, בה פורטו המקרים בהם יתקבל אצל המשיבה מייל חוזר המתריע על כך שהודעת הדוא"ל לא נשלחה לנמען. לטענת המשיבה, מקום בו הוגשה בקשת המענק על ידי מנכ"ל החברה ותוך מעורבותו של רו"ח חלין ממשד פאהן קנה – אשר פועל מול המשיבה בהיקף נרחב מאוד – היה מצופה מהעוררת או ממייצגה לכל הפחות לבצע מעקב ביחס לקבלת ההחלטה, במיוחד כאשר סכום המקדמה שהועברה לעוררת בסך 300,000 ₪ נמוך משמעותית מסכום המענק המבוקש. התנהלותם של מנכ"ל החברה ו/או מייצגה עולים כדי "טעות" "מחדל" או "התרשלות" ובהתאם לפסיקה, אלו אינם מהווים "טעם מיוחד" הנדרש לשם אישור הגשת השגה באיחור.

11. עמדת המשיבה היא כי במקרים חריגים קיימת בידה "סמכות טבועה" לדון בהשגות שהוגשו באיחור, אולם בהתאם להלכה הפסוקה יש לעשות בה שימוש במשורה ובזהירות, ואמת המידה הנדרשת להצדקת האיחור היא "טעמים מיוחדים", אשר פורשה ככלל כנסיבות חריגות וחיצוניות שאינן בשליטתו של העורר או בא כוחו. המשיבה הפנתה לפסיקה שניתנה בנוגע לאמת מידה זו, וטענה כי העוררת לא הציגה טעמים מיוחדים לאי-הגשת ההשגה במועד הקבוע בחוק וכי מחדלם והתרשלותם של מנהלה ו/או מייצגה אינם מצדיקים דיון בעניינה בשלב זה, כאשר נציגי המשיבה עוסקים במשימות הקשורות במלחמת "חברות ברזל". בהקשר זה הזכירה המשיבה את עיקרון סופיות הדיון והוסיפה כי אין זה סביר כי בשנת 2024 יידרשו נציגיה לבקשות משנת 2021. המשיבה הוסיפה "למעלה מן הצורך", כי בידה טענות רבות נגד האמור בכתב הערר וממילא אין העוררת זכאית למענק המבוקש.

12. בהודעה משלימה שהגישה המשיבה ביום 28.8.2024 טענה המשיבה כי הודעה על שינוי או הוספת ייצוג כפי שהגישה העוררת אינה משפיעה על הייצוג בבקשות לפי החוק ורלוונטית אך לייצוג הנישום בהתאם להוראות חוק מס ערך מוסף, תשל"ו-1975 ופקודת מס הכנסה בלבד. לשיטתה, אילו די היה בייצוג המעודכן במערכי המס האחרים לא היה מתבקש מבקש המענק להזין פרטי מייצג בעת הגשת הבקשה, והדבר משרת גם את העוסקים אשר יכולים לקחת ייצוג נפרד לעניין מענקי הקורונה.

13. בתגובתה מיום 12.9.2024 טענה העוררת כי המשיבה היא גוף ממערכת רשות המיסים, הוראות הביצוע בעניין החוק והמענקים פורסמו מטעם רשות המיסים ועדכון מייצג במערכת רשות המיסים אמור להיות גלוי בפני המשיבה. בנוסף, דרישת החזר המקדמה לא עודכנה במערכת השע"מ במשך כשנתיים והיעדר ידיעת מייצגי העוררת על החלטת הדחיה נבע מנסיבות שאינן תלויות בעוררת.

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

14. ביום 8.10.2024 התקיים דיון בערר, שנשוב על בקשת המשיבה לסילוק הערר על הסף. בסיום הדיון הציעה הוועדה למשיבה להחזיר את התיק לשלב ההשגה לצורך בחינת טענות העוררת לגופן. המשיבה סירבה להצעה זו ולפיכך נדרשת הכרעתנו בבקשה.

דיון והכרעה

15. סעיף 20(א)(1) לחוק קובע כי המועד להגשת השגה הוא בתוך 45 ימים מיום קבלת ההחלטה בבקשת המענק. בחוק לא ניתנה למשיבה סמכות מפורשת למתן ארכה להגשת השגה, אולם בפסיקות קודמות של ועדת הערר נקבע כי במקרים חריגים נתונה למשיבה 'סמכות טבועה' לדון בהשגות שהוגשו באיחור, הנלמדת בהיקש מסמכות ועדת הערר לדון בעררים שהוגשו באיחור (מכח סעיף 22(ב) לחוק בתי דין מינהליים, התשנ"ב-1992). אמת המידה שנקבעה להפעלת הסמכות היא "מטעמים מיוחדים שיירשמו" (ראו ערר 1613-22 א.ד.א 23 שירותי שיווק בע"מ נ' רשות המסים (פורסם בנבו, 2.8.2022); ערר 2870-22 א.ס שחאדה לבניה בע"מ נ' רשות המסים (פורסם בנבו, 18.4.2023); ערר 1666-23 עדן מחיצות גבס (אפי) בע"מ נ' רשות המיסים (פורסם בנבו, 23.10.2023) (להלן – עניין עדן מחיצות גבס)).

16. קביעת מועד מתוחם בזמן לפתיחת הליך ערעורי נועדה להבטיח איזון בין זכות הגישה לערכאות לבין אינטרסים אחרים כגון סופיות הדיון, הוודאות המשפטית ואינטרס ההסתמכות של הצדדים. הדרישה לקיומם של 'טעמים מיוחדים' משמשת נקודת איזון ראויה בין האינטרסים השונים (ראו רע"א 3776/16 שמעון גנים נ' דרור רחל, (פורסם בנבו, 15.08.2016); וע (ח"י) 62832-02-20 אלבאש ואח' נ' מנהל מיסוי מקרקעין חיפה (פורסם בנבו, 30.6.2020); ע"מ 46275-04-22 אל הואשלה נ' מס הכנסה (פורסם בנבו, 15.06.2022)).

17. בפסיקה נקבע כי "טעמים מיוחדים" נבחנים בכל מקרה לפי נסיבותיו. במכלול השיקולים יש לשקול את הסיבה לעיכוב בהגשת ההליך; משך האיחור או הארכה המבוקשת; מועד הגשת הבקשה; טיבו ומהותו של ההליך; הסתמכות בעל הדין שכנגד וכן סיכויי הלכאוריים של ההליך המבוקש (ראו לדוגמה בש"מ 6229/11 שפרה דון - יחיא נ' הועדה המקומית לתכנון ובניה, חיפה, בפסקאות 8-10 (פורסם בנבו, 10.01.2012)).

ככלל, 'טעם מיוחד' הוא כזה התלוי בנסיבות חיצוניות שאינן בשליטת בעל הדין או בא כוחו. כך נקבע בעניין זה ברע"א 10436/07 הראל ציון נ' בנק הפועלים בע"מ ואח' [פורסם בנבו] (28.4.2008):

"הלכה היא כי 'טעם מיוחד' אשר מצדיק את הארכת המועד הינו קיומן של נסיבות חיצוניות שאינן בשליטת בעל הדין, ואילו כאשר טעמי האיחור נעוצים בבעל הדין עצמו או בבא כוחו, אין צידוק להאריך את המועד שהוחמץ (בש"א 6402/96 הועדה המקומית לתכנון ולבניה ראשון לציון נ' מיכקשווילי, פ"ד (3) 209 (1996))."

(ראו גם ו"ע (י-ם) 1211-04-15 אבשלום רז נ' המועצה לייצור ושיווק דבש (25.1.16)).

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

18. עוד נקבע בפסיקת בית המשפט העליון כי במקרים שבהם מדובר בבקשה להארכת מועד להגשת הליך ערעורי על הפעלת סמכותה של רשות מנהלית לפי חוק סוציאלי, ניתן להקל במידת מה בדרישת הטעמים המיוחדים, שכן מטרתם של חוקים אלו מלכתחילה היא להיטיב את מצבם של הזכאים באמצעות מתן הטבות או תגמולים. לפיכך נקבע כי קיים אינטרס ציבורי לאפשר את מיצוי ההליכים השיפוטיים (ראו בר"ם 6094/13 **לאול מדהנה נ' המשרד לקליטת עלייה** (פורסם בנבו, 10.12.2013; להלן – **עניין מדהנה**)).

מן הכלל אל הפרט – האיחור בהגשת ההשגה בעניינינו

19. השגת העוררת הוגשה באיחור משמעותי ביותר של למעלה משנתיים, ועל כך אין חולק. עם זאת, כפי שיפורט להלן, מצאנו כי מכלול הנסיבות במקרה שלפנינו עולה כדי "טעמים מיוחדים" המצדיקים אישור הגשת ההשגה באיחור ובחינתה לגופה.

20. ראשית, כפי שהובהר בתגובות העוררת ובתצהיר שהגישה, פעילות העוררת הופסקה עוד בחודש יוני 2021 (ולא בשנת 2024, כפי שטענה המשיבה) ואגב כך הופסקה עבודתם של עובדי העוררת, לרבות העובד שכתובתו נמסרה בעת הגשת הבקשה, מר אורן יפלא. בסמוך להפסקת פעילות העוררת קיבלו מייצגיה הנוכחיים (ממשרד רו"ח פאהן קנה ושות') את הטיפול בסגירתה, וביום 26.8.2021 הגישו לרשות המיסים "טופס בקשה לייצוג משני" והודיעו כי הם מייצגים את העוררת. בשלב זה (ועד לעדכון חוב מס במערכת השע"מ בשנת 2023) המייצגים לא היו מודעים לכך שהעוררת הגישה קודם לכן בקשה למענק קורונה. ביום 13.10.2021, באיחור של כחודשיים מהמועד הקבוע בחוק למתן ההחלטה, ניתנה הודעת הדחיה מטעם המשיבה ונשלחה לתיבת הדואר האלקטרוני של מר יפלא, שלא היתה פעילה בשל הפסקת עבודתו. כזכור, בשלב זה היו כבר רשומים מייצגי העוררת במערכות רשות המיסים בהתאם להודעה על ייצוג נוסף שהגישו.

21. שנית, בניגוד לטענת המשיבה, רו"ח חלין או המייצגים האחרים ממשרד פאהן קנה ושות' לא ייצגו את העוררת בעת הגשת הבקשה למענק ולטענתם לא היו מודעים להגשתה או לדחייתה עד לחודש דצמבר 2023, אז נודע להם ממערכת השע"מ על קיומו של חוב המס. כך, מצילום "מסך למפקח" שצירפה המשיבה ביום 28.7.2024 עולה, כי עדכון פרטיו של רו"ח חלין כמייצג העוררת ביחידת קרן הפיצויים נעשה רק עם הגשת ההשגה ביום 4.3.2024, לאחר שהתברר למייצגים כי לעוררת קיים חוב מס בגין מקדמה ששולמה על חשבון המענק. כפי שהובהר על ידי העוררת, מיד לאחר שלמדו המייצגים ממערכת השע"מ על אודות קיום החוב, פעלו לבירור פשר החוב מול המשיבה (העתקי הפניות צורפו לערר) ורק ביום 16.1.2024 קיבלו לידם, לראשונה, את הודעת הדחיה מיום 13.10.2021 ואת דרישת החוב. בהמשך לכך הגיש רו"ח חלין את ההשגה ביום 4.3.2024. לפיכך, יש לדחות טענת המשיבה כי היה מצופה מרו"ח חלין לעקוב אחר הטיפול בבקשת המענק וכי יש בהתנהלותו משום רשלנות או מחדל. במשך כשנתיים מאז דחיית בקשת המענק לא הופיע

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

באזור האישי של העוררת כל חיווי בדבר דרישת החזר המקדמה או קיומו של חוב, כך שעד סוף שנת 2023 לא ידעו המייצגים אודות דחיית בקשת המענק ולא יכלו לפעול להגשת השגה.

22. שאלה נוספת העולה בענייננו נוגעת למילוי חובת ההמצאה המוטלת על המשיבה. סוגיית המצאת המסמכים על ידי המשיבה באמצעות הדואר האלקטרוני נדונה בהרחבה במספר החלטות של ועדות הערר. סעיף 24 לחוק מחיל על המצאת הודעות את הוראות סעיף 238 לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש] (להלן – **הפקודה**), אשר קובע:

"(א) הודעה ניתנת להמציאה לאדם בין לידו ובין בדואר רשום לפי מען עסקו או מענו הפרטי כפי שהם ידועים לאחרונה; ..."

בערר 1253-23 **החברה לפיתוח יסוד המעלה וחולתה בע"מ נ' רשות המסים** (פורסם בנבו, 6.6.2023; להלן – **עניין יסוד המעלה**) קבעה הוועדה, בהמשך לפסיקה קודמת, כי סעיף 238 לפקודה אינו שולל המצאה בדרכים אחרות שאינן קבועות בסעיף, כגון המצאה באמצעות דואר אלקטרוני (ראו גם ערר 1491-23 **אליהו שמש עפר השפלה בע"מ נ' רשות המסים** (פורסם בנבו, 15.6.2023)). הוועדה עמדה על הסטנדרטים הראויים לעניין המצאה הנעשית באמצעות דואר אלקטרוני, הנלמדים מהוראות חוק תקשורת דיגיטלית עם גופים ציבוריים, התשע"ח-2018 (להלן – **חוק תקשורת דיגיטלית**). בהמשך לכך, הצביעה הוועדה על חסרונות מערכת שליחת ההודעות של המשיבה, אשר אחד הבולטים בה הוא היעדר מנגנון לאימות קבלת ההודעה אצל הנמען או חיווי על אי-קבלתה במקרים שונים (כנלמד מתעודת עובד ציבור שהגישה המשיבה גם בענייננו). בהחלטות הוועדה נקבע כי אין מניעה שהמשיבה תמציא את הודעותיה והחלטותיה באמצעות דואר אלקטרוני בכפוף לקבלת הסכמת העוסק לעניין זה, זאת לאור התועלת הרבה שיש בשימוש באמצעים דיגיטליים. לצד זאת, בערר 1750-23 **מפעל מתכת - אריה הנפלד בע"מ נ' רשות המסים** (פורסם בנבו, 30.11.2023) (להלן – **עניין הנפלד**) נקבע כי הסכמת העוסק לקבלת הודעות בכתובת הדואר האלקטרוני שצוינה – הנחתמת על ידיו בלית ברירה וחלק הכרחי מהגשת הבקשה – מוגבלת ואינה נמשכת לנצח, וככל שההחלטה נשלחת לאחר המועד הקבוע בחוק למתן החלטה, לא יכולה המשיבה עוד להסתמך באופן בלעדי על פרטי הדואר האלקטרוני שנמסרו בתחילת הדרך, ולכל הפחות עליה להיות ערה לחסרונות הקיימים במערכת שליחת ההודעות ולאפשרות שהעוסק אינו זמין עוד בכתובת שצוינה (**עניין הנפלד**, פסקאות 14-17; ראו עוד: ערר 1109-24 **מטריקס דבאופס בע"מ נ' רשות המסים** (פורסם בנבו, 15.5.2024) (להלן – **עניין מטריקס**); ערר 1028-24 **נ.מ. תבל תשתיות בע"מ נ' רשות המיסים** (פורסם בנבו, 6.6.2024).

23. **בעניין מטריקס** דנה הוועדה במקרה דומה למקרה שלפנינו, בו נדחתה על הסף השגה שהוגשה באיחור משמעותי לאחר שהחלטת הדחיה של המשיבה, שניתנה באיחור של קרוב לחצי שנה מהמועד הקבוע בחוק, נשלחה לכתובת דואר אלקטרוני לא פעילה של עובד שעזב.

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

המשיבה טענה כי על ב"כ העוררת מוטלת האחריות לעדכן אצל המשיבה את כתובת הדואר האלקטרוני וכי אי העדכון מהווה התרשלות מצד העוררת. ביחס לטענה זו קבעה הוועדה:

"איננו רואים צורך להכריע ולדון בשאלה אם מדובר בהתרשלות, שכן גם אם הייתה התרשלות מצד העוררת – היא אינה גורעת מאחריות המשיבה להמציא לעוררת את החלטותיה. אחרי ככלות הכל, המשיבה הסתפקה בפעולת המשלוח של הדואר האלקטרוני לכתובת לא פעילה – דואר אלקטרוני שלא התקבל ולא הגיע ליעדו מעולם! ככל הנראה, לנוכח הליקוי המובנה במאפייני המערכת, המשיבה לא תיעדה את כישלון ההמצאה, וסברה בטעות כי המציאה לעוררת את ההחלטה. אולם שליחה של דואר אלקטרוני אין פירושה המצאה. ייתכן כי במרבית המקרים הדואר האלקטרוני מגיע ליעדו, אך במקרה זה הוכח והובהר מה היו הנסיבות שהובילו לכישלון ההמצאה". (שם, פסקה 22 להחלטה).

24. מכאן לענייננו – העיקרון שלפיו האחריות על המצאת ההחלטה לעוסק מוטלת על כתפי המשיבה, וכי הסכמת העוסק למשלוח ההחלטה לכתובת הדואר האלקטרוני שמסר בעת הגשת הבקשה אינה נמשכת באופן אוטומטי כאשר החלטות המשיבה ניתנות באיחור מהמועד שנקבע בחוק, תקף גם במקרה שלפנינו. מובן כי ככל שמדובר באיחור ממושך יותר, כך הציפיה לזמינותו של העוסק בכתובת הדואר שמסר קטנה יותר. בענייננו ניתנה החלטת הדחיה באיחור של כחודשיים, כאשר באותה עת תיבת הדואר האלקטרוני שנמסרה על ידי העוררת לא היתה פעילה בשל הפסקת עבודתו של מר יפח. ניתן להסתפק בשאלה האם מדובר באיחור ממושך דיו על מנת שהסכמת העוררת לזמינותה בדואר האלקטרוני שמסרה תפקע, והאם קיימה המשיבה במקרה זה את חובת ההמצאה המוטלת עליה. כמו כן, ניתן היה לצפות כי בעת העברת הטיפול בעוררת לידי מיצגיה ממשד פאהן קנה, יעודכנו המייצגים לגבי הגשת בקשת המענק. מכל מקום, אנו סבורים כי הנסיבות במקרה דנן, בהן החלטת הדחיה (שניתנה באיחור של חודשיים, כאמור) נשלחה לתיבת דואר לא פעילה ולא הגיעה בפועל למייצגי העוררת – שהיו רשומים באותה עת כמיופי כוחה במערכות רשות המיסים - עולות כדי טעם מיוחד המצדיק את מתן הארכה להגשת ההשגה באיחור.

26. יוער כי מתן האפשרות לייצוג העוסק בעניין מענקי הקורונה גם על ידי מי שאינו המייצג הרשמי אכן משרתת חלק מהעוסקים, כפי שטענה המשיבה, אך אינה עומדת בסתירה לציפייה הסבירה לפיה יישלחו הודעות המשיבה בעניין מענקי הקורונה למייצג הרשום ברשות המיסים. על רקע החסרונות הקיימים במערכת הדיוור המקוונת של המשיבה, ניתן להניח כי שליחת ההודעות וההחלטות גם למייצגים הרשומים עשויה להפחית באופן ניכר מקרים בהם לא תגיע ההודעה ליעדה בשל תקלה. המשיבה טענה בתגובתה מיום 28.8.2024 כי אין בידה האפשרות לקיים מעקב אחר תחלופת המייצגים של העוסקים. ספק בידינו אם יש מקום לטענה זו בהיות המשיבה יחידה מיחידותיה של רשות המיסים ולאור העובדה שנתונים אחרים המתעדכנים במערכות רשות המיסים (כגון: פרטי חשבון בנק) גלויים בפני המשיבה, כפי שציינה העוררת בתגובתה מיום 12.9.2024. עם זאת, אנו ערים לכך שיייתכן

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

כי מעקב או סנכרון מידע מסוג זה יטיל על המשיבה נטל כבד שלא לצורך ואיננו רואים לנכון לחייבה לעשות כן, אולם בהתחשב באמור לעיל, מצופה מהמשיבה לכל הפחות להכיר בנסיבות מעין אלו שבהן הוגשה במועד בקשה לעדכון פרטי מייצג ברשות המיסים, ככאלו המצדיקות אישור ארכה להגשת השגה.

27. עוד נציין, כי עמדת המשיבה בדבר חובת העוסק לעדכן את יחידת קרן הפיצויים אודות שינויים בפרטי המייצג והכתובת לקבלת הודעות, אינה מעוגנת בכתובים. ככל שלשיטת המשיבה אין די בעדכון פרטי המייצג במרשמי רשות המיסים ויש לעדכן את יחידת קרן הפיצויים באופן ספציפי, מצופה לכל הפחות כי תבהיר זאת באופן ברור ומפורש באתר האינטרנט, בטופס הבקשה ובחוראות הביצוע הרלוונטיות (יצוין כי בהוראת ביצוע שפרסמה המשיבה ביום 19.12.2023 בעניין פיצויים בעד נזק עקיף מכוח חוק התכנית לסיוע כלכלי (הוראת שעה-חרבות ברזל), התשפ"ד-2023, צוין בסעיף 15 כי "באחריות העוסק לעדכן על כל שינוי בכתובת המייל שנמסרה בעת הגשת התביעה").

28. **סיכויי ההליך** - הנימוק היחיד שביגנו נדחתה בקשת העוררת למענק הוא כי ירידה בהכנסות משכירות אינה מזכה במענק שכן לרשות המשכיר עומדות תרופות בדין לקיום החוזה ולגביית דמי השכירות מהשוכר (ראו פסקה 2 לעיל). אלא שעמדה עקרונית זו של רשות המיסים כלפי משכירי נכסים עודכנה בהמשך, בעקבות ביקורת שמתחו ועדות הערר בנושא זה, כך שביום 29.11.2021 פרסמה רשות המיסים מסמך הבהרה שכותרתו **"עמדת רשות המיסים לעניין זכאותם של משכירי נכסים למענק הוצאות קבועות"** ובו פורטה עמדתה המעודכנת של המשיבה בעניין זה (ראו למשל ערר 1119-21 **חולון סנטר השקעות בע"מ נ' רשות המיסים** (פורסם בנבו, 17.8.2021). כפי שצינו לעיל, שאלת סיכויי ההליך מהווה שיקול נוסף במסגרת מכלול השיקולים שיש להביא בחשבון במסגרת בחינת הטעמים המיוחדים, ומשכך, לנוכח נימוק הדחיה היחיד שצוין אשר אינו עומד כשלעצמו אף לגישת המשיבה, ניתן לומר כי סיכויי ההליך טובים.

29. לבסוף, שמנו ליבנו גם לטבעו ומהותו של ההליך בענייננו. **בעניין מדהנה** קבע בית המשפט העליון כי כשמדובר בחקיקה סוציאלית שנועדה להעניק הטבות סוציאליות, פוחת משקלו של אינטרס סופיות הדיון ולכן יש להקל במידת מה בדרישה לטעמים מיוחדים, ולאפשר לפרט הטוען לכך למצות את ההליכים המשפטיים בעניינו. מסקנה זו מקבלת משנה תוקף שעה שמדובר בהחלטה הניתנת בשלב ההשגה המנהלי, הקודם לשלב הערר, ושבמסגרתו נבחנת לראשונה ההחלטה המקורית על ידי המשיבה עצמה (**עניין עדן מחיצות גבס**, פסקה 18; ערר 1021-24 **סער א.ת. יזמות ומסחר בע"מ נ' רשות המיסים** (פורסם בנבו, 17.4.2024), פסקאות 41-42).

30. **סוף דבר** - מכל הטעמים המפורטים לעיל – הגשת הודעה על ייצוג העוררת ברשות המיסים בטרם מתן החלטת הדחיה; אי-ידיעתם של המייצגים על דחיית בקשת המענק והיעדר חיווי בדבר דרישת החזר המקדמה במשך כשנתיים; התנהלותם של מייצגי העוררת מיד לאחר

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

שנודע להם על קיומו של החוב; סיכויי ההליך, וכן טבעו ומהותו של החוק וההליכים מכוחו - הגענו למסקנה כי קיימים טעמים מיוחדים המצדיקים מתן ארכה להגשת ההשגה ובחינתה לגופה.

31. תוצאת הדברים היא כי החלטת המשיבה לדחות את ההשגה על הסף, בטלה. המשיבה תבחן את ההשגה שהגישה העוררת ותיתן החלטתה בהשגה בתוך 60 ימים מהיום.

32. בנסיבות הערר יישא כל צד בהוצאותיו.

זכות ערעור בפני בית המשפט המחוזי, בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים, בתוך 60 יום. ניתנה היום, י"ג חשוון תשפ"ה, 14/11/2024, בהעדר הצדדים.

1129-24

ברוך ברוכי, רו"ח
חבר

ליאת קציר-מרגלית, עו"ד
יו"ר הוועדה